

Portada

Sumari

Àgora Cultural - Antoni Pol	3	Morrisson Fiona	19
Agrupació Fotogràfica de Cerdanya	3	Nor-dine Mimoun Chikri	19
Aguareles Josep Anton	4	Palma Alexandra	20
Alay Ona	4	Pantebre Jordi	20
Albadalejo Pere	5	Passer Dorte	21
Altimiras Montserrat	5	Planella Miquel	21
Berga Ramon	6	Puig Ermengol	22
Blanco Ivan	6	Pol Joan	23
Burgués Joan	7	Ramí rez Rafa	24
Calsina Lluís	7	Ramon Carme	24
Cartró Raimon	8	Riba Jaume	25
Casino Laia	8	Roura Santi	25
Claverol Josep	9	Rovira Marc	26
Comellas Eduard	9	Rucarols Francesc	26
Escorihuela Isidre	10	Sansegundo Josep	27
Esteve Carles	10	Subilibia Gustavo	27
Galindo Albert	11	Tinturé Carme	28
Galindo Fernando	11	Ubach Josep M ^a	28
Gamst Jorgen	12	Valls Sara	29
Garcia Mercè	12	Vàzquez Pepo	29
Garcia Teresa	13	Viladot Josep Antoni	30
Gibert Manel	13	Villeró Ramon	30
Giol Llorenç	14	Zapping crític	31
Gispert Joan	14		
Herrador Susanna	15		
Jiménez Emili	15		
Lara Tony	16		
Lobo Ricard	16		
López Vigué, M ^a Carme	17		
Lora Toni	17		
Manresa Bernat	18		
Mateu Joan	18		

Fotògrafs d' Andorra   Fotògrafs de La Seu d' Urgell   Fotògrafs de Puigcerdà

ÀGORA CULTURAL

CENTRE DE LA CULTURA CATALANA

ASSOCIACIÓ ANDORRANA DEL CÒMIC, L' ANIMACIÓ LA IL· LUSTRACIÓ

ASSOCIACIÓ DE MÚSICS D' ANDORRA

ASSOCIACIÓ D' ESCRITORS DEL PRINCIPAT D' ANDORRA

ASSOCIACIÓ GRUP DE CREACIÓ LA XARRANCA

ASSOCIACIÓ PER LA DEFENSA DE LA NATURA

ASSOCIACIÓ SOCIOCULTURAL AVERROES

CERCLE DE LES ARTS I LES LLETRES

CINECLUB DE LES VALLS

ESBART SANTA ANNA

FEDERACIÓ ANDORRANA DE FOTOGRAFIA

FUNDACIÓ AMICS DELS ORGUES DE LES VALLS D' ANDORRA

GRUP D' AMICS DE LES MATEMÀTIQUES D' ANDORRA

PROMODANSA

SOCIETAT ANDORRANA DE CIÈNCIES

VELLES CASES ANDORRANES

AQUESTA PUBLICACIÓ ESTÀ OBERTA A TOTS ELS SUGGERIMENTS I COL·LABORACIONS (MITJANÇANT OPINIIONS, ARTICLES O D'ALTRES FORMES) DE TOTS ELS SEUS LECTORS. ACTUA COM A CONSELL DE REDACCIÓ DE LA REVISTA ÀGORA CULTURAL. PODEU ENVIAR ELS VOSTRES ESCRITS DEGUDAMENT SIGNATS A LA SEU SOCIAL DE L'ENTITAT PER CORREU: Centre Cultural la Llacuna, carrer Mossèn Cinto Verdaguer 4, AD500 - Andorra la Vella

© Àgora Cultural

© Dels seus autors els escrits, imatges i fotografies

Fotografies de la pàgina 9
Col·lecció Josep Claverol Sesplugas
Arxiu Valentí Claverol
© Josep Claverol Sesplugas - Tots els drets reservats.

Govern d'Andorra

DL: AND.714-2003

Consell de redacció: Àgora Cultural
Secretariat: Centre de la Cultura Catalana
Correcció: Maria Cucurull
Impressió: Gràfiques Andorranes
Disseny i maquetació: Colomina
màrqueting i comunicació

Àgora Cultural - Antoni Pol

La fotografia

El primer especial de la Revista Àgora Cultural s'ha volgut dedicar a la fotografia per diverses raons.

La primera perquè té relació amb la imatge i ha pres una importància rellevant en la nostra societat actual, fins al punt que podem definir la cultura d'avui com la cultura de la imatge.

La imatge, però, i no ho oblidem, està definida com la cosa que en representa una altra.

També avui representar, servir com a signe o símbol, substituir algú, fer present quelcom o qualcú ens pren el nostre temps. Ser un altre o voler-ho ser és també, amb la massificació i la globalització, un atractiu, un repte i una temptació més enllà de l'esforç que suposa arribar a ser un mateix.

La segona perquè és una tècnica expressiva que permet, des de la reproducció o creació d'imatges, expressar sentiments, sensacions, determinacions, coneixements, informacions, mostrar i mostrar-se alhora.

I per tant, si persegueix i expressa bellesa, esdevé art com a contingut.

Però també com a tècnica, habilitat, experiència, coneixement i destresa, esdevé i pot constituir formalment en la manera de fer un art.

Com a activitat la fotografia ens interessa, doncs, perquè ha demostrat tenir la possibilitat de ser art, tant per la imatge que és capaç de generar com per la reproducció que tècnicament és capaç d'oferir.

La tercera és per la seva accessibilitat i popularització. No és només a l'abast de certs professionals, sinó que ha esdevingut un instrument, podríem dir que s'ha democratitzat, sent reflex de l'època en què ha aparegut i s'ha estès.

És un medi d'expressió artística i, per tant, cultural de la societat moderna i conseqüentment representatiu de la nostra societat.

Part del seu èxit, però, deu ser degut també al fet que permet transcendir, en la memòria i en el temps, en els altres i en un mateix, per indagar i anar a la recerca del món propi i aliè amb la constant visió i revisió, des de la pròpia mirada cap als altres, però també des de la percepció de com ens miren els altres o com percebem o constaten que som mirats.

En un món que es mou ràpid i es globalitza tenim la necessitat de mirar-nos des de fora del nostre cos per indagar i conèixer qui som o què som, cap a on anem i quin sentit tenim. Però com diu el cantant, la resposta amics és al vent.

Insegurs de nosaltres, sense la certesa dels principis científics, lògics i racionals (referents del nostre món) que ens haurien d'assegurar el perquè de tot plegat, ens hem quedat sense referents i la fotografia ens ajuda, potser, a cercar-los.

Però és la nostra imatge exterior la portadora de la nostra identitat? O és la nostra imatge interior, aquells gestos, ombres i reflexos que ens transcendeixen, els que ens reconeixen?

Els fotògrafs ens van mostrant la seva recerca o simplement ens fan partícips de les seves troballes, els nous móns creats a partir d'imatges o nous enfocaments. Són part dels descobridors actuals que van a l'aventura, a caçar imatges desconegudes o no percebudes encara, o a la recerca de la troballa creativa.

Finalment, també ens interessa la vitalitat i la vida que li queda a la fotografia, sinó fixeu-vos en la varietat i renovació de les definicions que s'han donat en català en els darrers 150 anys.

El 1864 el Diccionari de Pere Labèrnia la defineix com a " Art de fixar la imatge dels objectes exteriors per medi de la cambra obscura y de varis procediments quí michts sobre planxas de metall, etc."

El 1906 el de Joseph Aladern la defineix com " Art de fixar la imatge dels objectes exteriors per medi de la cambra obscura y de varis procediments quí michts sobre planxes de metall, paper, cristall, etcoetera, inventat pel francès Daguerre" .
El 1932 el de Pompeu Fabra la defineix com " Art de produir imatges per l'acció quí mica de la llum sobre superfícies convenientment preparades."

El 1934 el de Salvat Editors la defineix com " Art de fixar i reproduir per mitjà de reaccions quí miques en superfícies preparades convenientment, les imatges recollides en el fons d'una cambra fosca."

El 1983 el de l'Enciclopèdia Catalana la defineix com " Procediment que permet d'obtenir, per mitjà de la llum i de substàncies quí miques imatges òptiques permanents sobre superfícies convenientment preparades."

El 2007 el de l'Institut d'Estudis Catalans la defineix com " Procediment tècnic que permet d'obtenir imatges permanents mitjançant un dispositiu òptic que produeix una imatge real sobre una capa fotosensible."

Ben segur que queden encara noves definicions a fer.

Per raó del mateix abast de la fotografia i per il·lustrar cap a on va, on és i com es percep, val la pena recollir una mostra de l'obra que s'està fent, que encara que limitada per l'espai sigui àmplia en fotografies.

Tot i que no hi poden ser tots, els que hi són, són ben representatius i ens ofereixen un regal per a la vista i també per a l'esperit, és a dir, art.

Associació Fotogràfica de la Cerdanya

L'Associació Fotogràfica de la Cerdanya (ASFOCE) va néixer a l'any 2003, a causa de la forta afecció per la fotografia que hi va haver a través d'uns tallers que varen fer-se al Museu Cerdà mitjançant l'Àrea de Cultura de l'Ajuntament de Puigcerdà. La colla de gent que va assistir als cursos varen decidir formar-se com associació i al mateix temps inscriure's a la Federació Catalana de Fotografia.

Amb aquesta associació es vol reunir tots aquells afeccionats al món fotogràfic, en tots els aspectes, professionals o amateurs.

Des de la seva creació, l'ASFOCE ha organitzat tant exposicions de reconeguts fotògrafs, com dels seus mateixos socis. També ha organitzat sortides fotogràfiques i ha participat com a col·laborador en els concursos fotogràfics Imatges de Puigcerdà, de Bolets de la Trobada Micològica de Cerdanya i dels Cavalls Hispà-Bretó.

Enguany celebra la cinquena edició del Raid Fotogràfic, que tindrà lloc el dia de la Festa de l'Estany, aprofitant la cavalcada de carrosses i altres activitats.

Els socis es reuneixen cada dos mesos, i participen a un concurs social bimensual en el qual aporten ells mateixos les idees i les fotografies.

Per posar-vos en contacte amb nosaltres podeu fer-ho a:

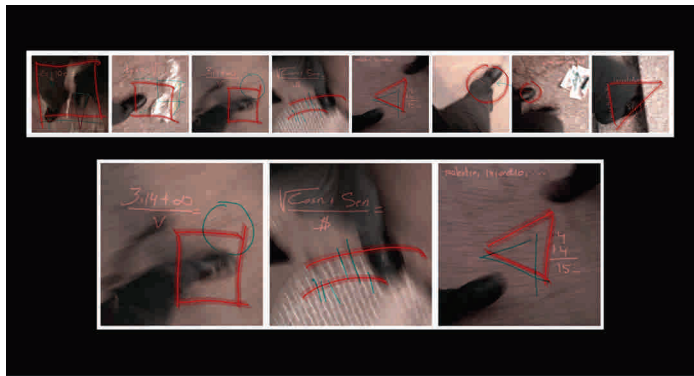
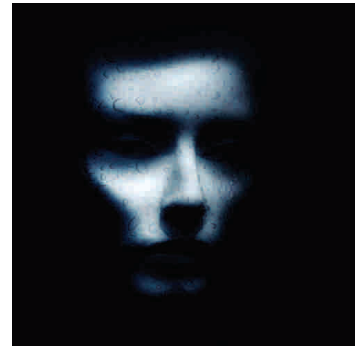
ASFOCE Associació Fotogràfica de la Cerdanya

JOSEP ANTON AGUARELES

Andorra la Vella, 1965

A l'inici de tot, només era una paraula plena de misteri, però de mica en mica es va mostrar com una paraula plena de possibilitats. A l'inici de tot, només era un eina, però el temps em va ensenyar que era un concepte ample i profund, un concepte amb el qual es podia aprendre a mirar, descobrir i sentir d'una altra manera el món que ens envoltava i ens envolta. Ara és una necessitat, una manera de viure. Per damunt de tot, la fotografia és el mitjà que té la llum per escriure poesia.

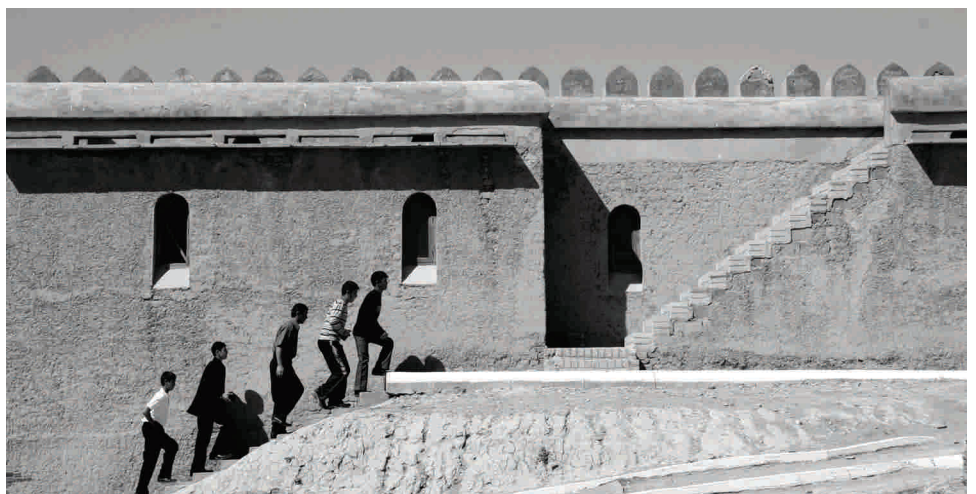
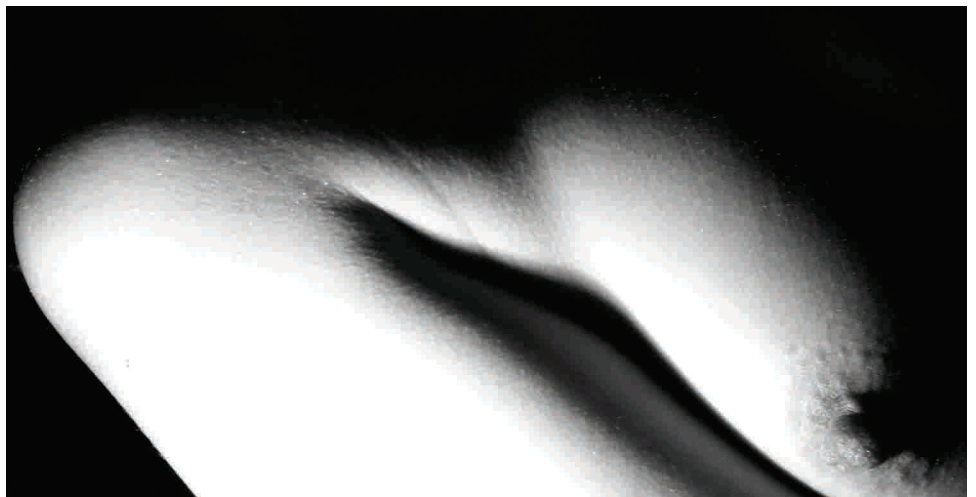

Sala d'art passiva petit-2007

ONA ALAY

Fotografiar és l'experiència de viure les sensacions d'una realitat més pausada, que dansa en una complexa coreografia al nostre voltant i dibuixa el present a través de milions de fotogrames enllaçats. Captar-ne un és explicar-los tots.

Es l'experiència d'observar la llum avançant sobre l'ombra, apuntant textures, descobrint formes. A vegades, revelant-nos formes que a ull nu no sabem veure. És l'excusa per buscar nous punts de vista, perspectives impossibles que ens descobreixin una altra manera de sentir la realitat; l'excusa per apropar-nos a allò que ens inquieta, per comprendre-ho i poder expressar el que significa, la manera com ens colpeja. És una experiència que es nodreix de la realitat, per després complementar-la. Fotografiar és viure, encara una mica més.

PERE ALBADALEJO

Sabadell 1964

Vaig venir a Andorra fa 24 anys per passar-hi l'hivern i se'm va presentar una feina de fotògraf a pistes per casualitat. A partir d'aquell hivern m'hi he implicat cada cop més i, ara per ara, la fotografia és una gran part de la meua vida. Una part molt important de la meua feina com a fotògraf són les relacions públiques, ja que es tracta de retratar la gent de les classes de l'escola d'esquí de SAETDE. La meua especialitat són les fotografies de les curses d'esquí. Som pocs els que sabem fer aquestes imatges i per experiència i dedicació em considero un dels millors. Les meues fotografies es poden veure a la pàgina web: www.bonaona.com és l'únic servei d'aquestes característiques a Andorra.

MONTSERRAT ALTIMIRAS

Manresa 1968

Fotografia estenopèica, tècnica antiga, fotografia analògica, fotografia digital, fotografia d'arquitectura, fotografia d'interiors, fotografia de reportatge, fotografia...

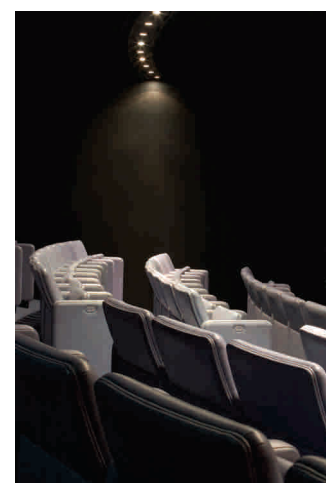
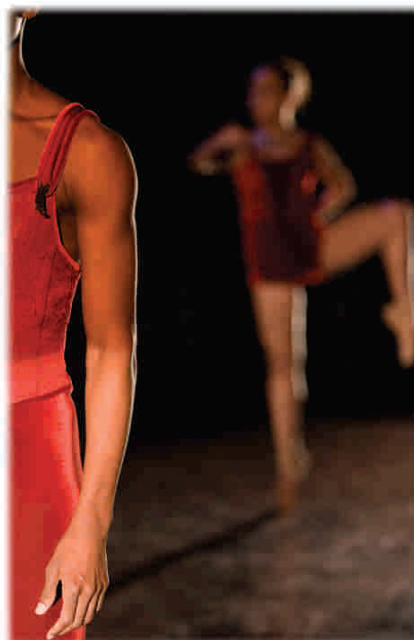
Un món.

Un món amb el qual treballa i convisc dia rere dia.

Un món que em genera reptes i inquietuds.

Un món personal i viu, que es modifica, modificant el que m'envolta, i a mi.

Un món que he triat i del qual puc gaudir.

Gore Broskow

Avui, en l'era global el mestissatge de gèneres és una pràctica habitual en l'activitat artística. De fet, es podria dir que el mestissatge és el gènere, el mitjà per excel·lència, pel qual hom emet missatges híbrids per a una audiència híbrida. L'intercanvi d'informació suposa un transvasament de codis. Les lectures es diversifiquen i les referències es multipliquen. En aquest context, la fotografia deixa de ser un instrument al servei de la realitat, perd la seva funció documental per esdevenir un suport de la subjectivitat. Tothom fotografia, a tota hora, en privat i en públic. Qualsevol vivència queda fixada per la immediatesa de l'acte fotogràfic. La realitat és finalment viscuda en imatges. La fotografia és un registre i alhora una idea, virtualitat pura. El treball que presentem en aquestes pàgines -amb la Broskow, una jove fotògrafa- s'inscriu en aquesta hibridació de gèneres. Partint d'un subgènere, el gore, subvertim el seu codi estètic mitjançant la ironia i la subtilitat. Les imatges prenen així una dimensió semàntica diferent i permeten ser "llegides" com una realitat paral·lela, distanciada. Proposen doncs una reflexió sobre els mecanismes de la representació que incideixen en com percebem el món a través de les imatges. El resultat vol posar de manifest l'ambigüitat inherent a tota representació de la realitat i com els filtres "estilístics" mediatitzen la nostra mirada.

IVAN BLANCO
Asturies

JOAN BURGUES

Escaldes

Jo diria que la fotografia és una forma més de l'art i que l'artista pot expressar mitjançant la imatge el que considera més adient en el seu món del concepte artístic.

El món de la creativitat, des dels inicis de la fotografia al segle passat fins a l'actualitat, ha experimentat un canvi profund en la manera d'interpretació de la imatge fotogràfica. Avui dia i cada vegada més, podríem dir que la imatge fotogràfica va lligada amb el món de la informàtica. L'ordinador ha substituït de una manera virtual el clàssic laboratori analògic i cada cop hi ha més adeptes al món informàtic, que és l'eina d'aquest segle XXI i que tots els amants de la fotografia hauríem de tenir per poder seguir evolucionant cap als nous sistemes digitals. La tecnologia no s'atura i nosaltres hem de fer esforços d'adaptació cap a aquestes noves tendències.

Les meves imatges fotogràfiques que es publiquen en aquesta revista són instants captats de la realitat en el moment viscut. La fotografia de reportatge capta la realitat de la forma més imparcial, tot i reflectir la situació del temps.

Tota la meua vida artística en àmbit fotogràfic l'he procurat fer com a reporter gràfic en les diferents formes d'espais i situacions viscudes.

LLUÍS CALSINA
Andorra la Vella

L'altre dia vaig sentir que és molt perjudicial fregar-se els ulls amb les mans. Les fotografies, de vegades, provoquen el mateix efecte. La vida ens ensenya que la doble moralitat i la hipocresia són una forma de conducta habitual: ja hi estem acostumats, és el pa de cada dia i ningú per digne que es cregui, no està lliure de caure-hi. Ara, per exemple, està de moda que tothom, i sobretot les classes intel·lectuals, es manifestin a favor del Tibet, quan fa més de cinquanta anys que el Tibet va ser ocupat pels xinesos. Són coses de la vida. A la fotografia li passa el mateix. L'altre dia vaig veure la cara de terror d'un monjo tibetà plasmada en una fotografia, que es convertiria, segons algunes veus, en "art". Com el sofriment d'un ésser humà es pot convertir en art? Segurament perquè no és el teu sofriment. Hipocresia, una vegada més. No hi ha art en les fotografies, hi ha sentiments, pors, enyorança: vida, en definitiva. L'art és una altra cosa.

Per mi, la fotografia és un mitjà d'observació banyat per l'estat d'ànim de qui prem el disparador. Es tracta d'una forma de capturar instants de vida.

LAIA CASINO

Escaldes-Engordany 1977

Al Principat d'Andorra la fotografia està prenent una rellevància força important, ja que hi ha més obertura per als nous fotògrafs, es nota l'energia creativa jove en l'ambient fotogràfic i rep molt de suport des dels diferents departaments o associacions culturals del nostre país.

Hi ha fotògrafs de molt renom al Principat, com en Claverol, en Burgués Martisella i així podríem anomenar-ne una llarga llista.

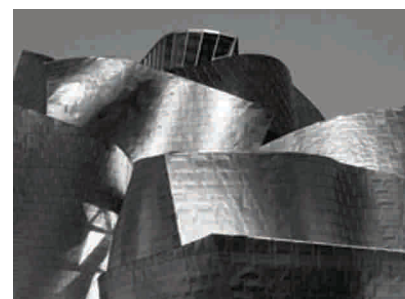
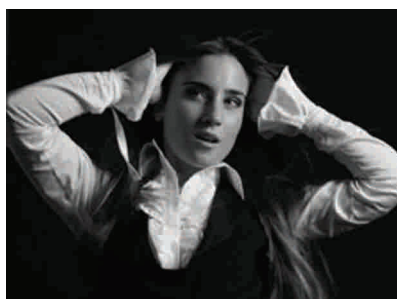
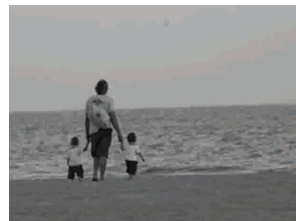
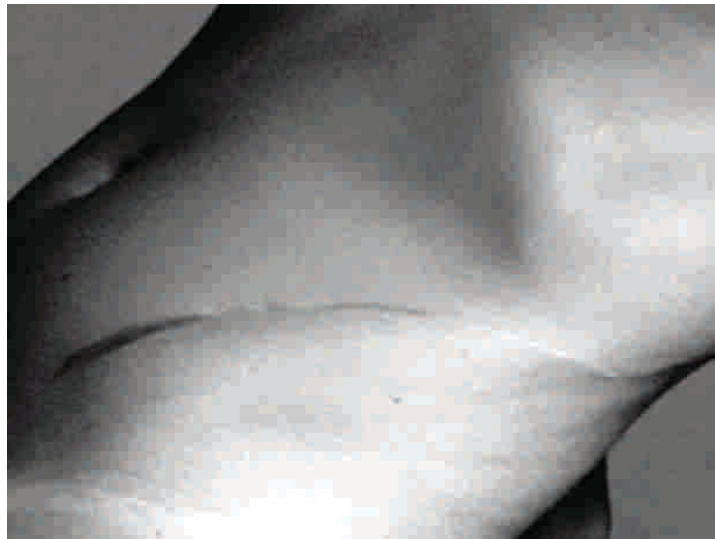
La meua perspectiva fotogràfica no és tant la de la qualitat tècnica, que s'ha de tenir més enllà del color o del blanc i negre, les tècniques de soroll i l'exposició. Sinó que el que s'intenta transmetre en cada imatge, sigui quin sigui el motiu, rostres, bodegós, arquitectura exterior, es fa tenint cura de cada element que intervé en la fotografia, per poder transmetre el que sentis cap a l'exterior amb la sensibilitat i rudesia que has captat.

També l'era digital ha fet que més gent sigui partí cip d'un nou art, però, per contra, ja no es pensa tant en el final del treball fotogràfic, això passa, per exemple, en àmbit publicitari, de la moda etc. De fet, es pensa més en el final fotogràfic per després tractar la imatge, de la qual cosa no en sóc gaire partidària, polser per això m'agradaria que tornés l'analogic i s'haguessin de fer manipulacions entre cubetes i líquids.

És cert que hi ha imatges tractades de molt alt nivell, una mala imatge no podrà ser tractada tan bé com una bona imatge.

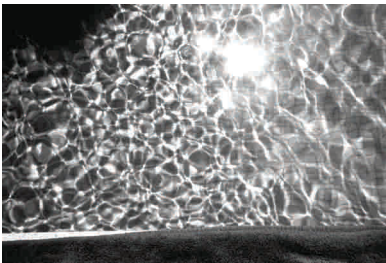
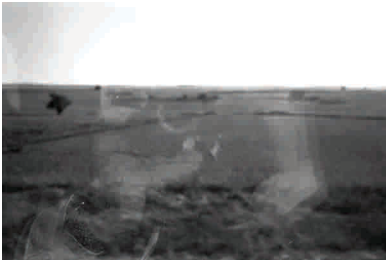
Ara només espero que fets com l'entrada de l'Institut Ramon Llull a d'Andorra facin que el nostre país esdevingui una potència cultural més forta. Ja que hi ha un nivell molt elevat de l'art en tots els aspectes, però ara mateix molta gent desconeix el que s'està fent al Principat d'Andorra.

www.laiacasino.com

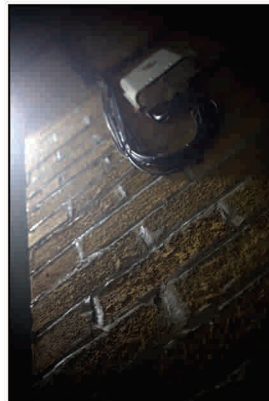
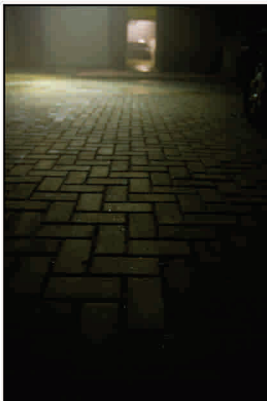
JOSEP CLAVEROL

Andorra la Vella 1944

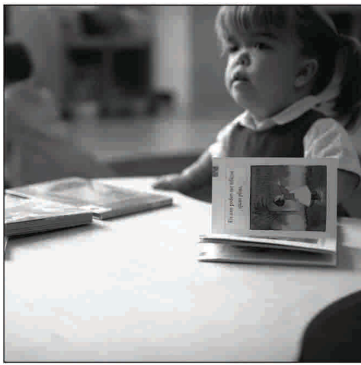

EDUARD COMELLAS

Barcelona 1967

Actualment em costa entendre la imatge sense un compromís social ferm.

La imatge per la imatge personalment no m'aporta cap sentiment, no em fa ni sentir ni respirar res de nou. Crec que hem caigut amb la fal·làcia de la immediatesa, de l'ara instantani i de la manipulació exagerada de la imatge....

Ens estem deixant perdre la pausa, el tempo i la tranquil·litat de fer les coses amb temps i deixar-les reposar.

Crec amb el poder de la imatge, sens dubte, com a mitjà fort, per donar a conèixer molts aspectes del nostre entorn que ens passen, a tots, malauradament desaparebut.

Us presento els meus amics acondroplàsics.

ISIDRE ESCORIHUELA

Sabadell 1964

A la fotografia, a la meua fotografia no li puc demanar més del que m' exigeixo a mi mateix, no seria lògic ni conseqüent amb el meu discurs. Utilitzar el llenguatge visual, el fotogràfic, per a la reafirmació o per a l'exposició del teu missatge comporta una actuació que no està exempta d'elements fetitxistes. Juguem a expressar la nostra abstracció més personal amb uns elements més tangibles com són les imatges fotogràfiques. En un món de globalització creixent, per a aquells que hem triat aquesta manera d'expressar-nos, aquestes imatges són el nostre " cau "; el lloc on refugiar la nostra visió més personal, la cuirassa que fem servir per protegir les nostres expressions, la nostra manera de ser, la forma de presentar-nos davant del món. Davant de les actuals reivindicacions i dels eters discursos de la fotografia com a Art, si ho és o n'ha d'esdevenir i de la fixació actual per redefinir el concepte fotogràfic, jo només reivindico la fotografia com la més íntima i personal forma d'expressió.

CARLES ESTEVE
Andorra la Vella 1967

ALBERT GALINDO

La Seu d' Urgell 1959

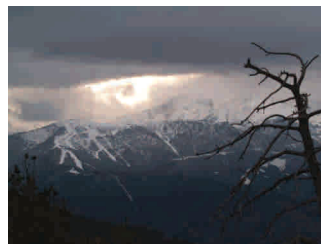
FERNANDO GALINDO

La Seu d' Urgell 1966

JORGEN GAMST

Aalborg 1941

La càmera fotogràfica s'acosta allà on l'ull no pot arribar. L'encuadrament ens aïlla la mirada perquè res no ens distregui d'allò que les fotos ens volen dir. El zoom engrandeix la realitat per permetre'ns passejar per paisatges inòspits, camins i llocs amb la seva pròpia història.

La Fotografia és la nova mirada, és la mirada d'un altre i a través dels seus ulls veiem la seva realitat. Per a mi, la fotografia és l'oportunitat de descobrir a cada encuadrament una nova textura, un nou color, un nou lloc i un nou significat de les coses que ens envolten. En ocasions les més insignificants són les que ens aporten els millors jocs de paraules o els jeroglífics més interessants.

El punt de vista en que està presa una imatge no és casual, cada persona es deixa impressionar per la vida, com la pel·lícula fotogràfica, i això és el que porta al fotògraf a capturar aquella imatge i no cap altra, és el que fa de la fotografia una porta oberta a nous mons.

MERCÈ GARCIA

La Seu d'Urgell, 1962

TERESA GARCIA

MANEL GIBERT

Reus 1966

Si escric poemes en una pel·lícula fotogràfica (amb la llum, jo encara escric a mà) potser és per deixar testimoni d'aquelles coses que passen només un moment per davant dels ulls i m'emocionen per la seva bellesa o sublimitat. Provo de captar instants que arriben no se sap d'on i se'n van per sempre cap a mai més. Escenes efímeres que rares vegades passen a ser imatges dignes del sentiment que m'ha portat a capturar-les. De tota manera, les millors fotografies són les que només queden a la memòria de la retina i es van acumulant en la cambra fosca de l'oblit. En l'art de fer que quedi alguna reminiscència del present, jo només sóc un simple afeccionat que vaga, entre el passat i el futur -en aquest cas, caminant pels carrers de París-, a la recerca de petits reflexos d'allò que sempre s'esdevé més enllà, a l'altra banda inabastable de mi mateix i de la remota possibilitat d'extreure'n l'essència des de la parcialitat inevitable del meu punt de mira subjectiu. Observo, romanc a l'aguait, espero pacientment oportunitats, enquadro a discreció diminutes porcions de l'espai en successions puntuals del temps, deixo enrere tot allò que se'm perd i col·lecciono tot allò que m'emporto, tenyit amb les infinites gradacions de color dels records que s'escolen pel forat negre de l'aiguera de la vida.

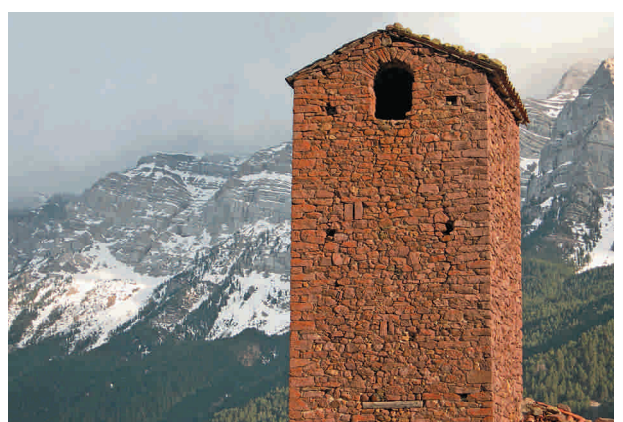
LLORENÇGIOL

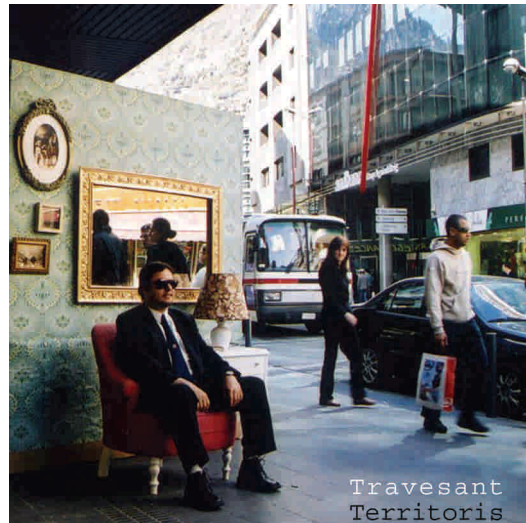
Barcelona 1950

JOAN GISPERT

La Seu d' Urgell 1961

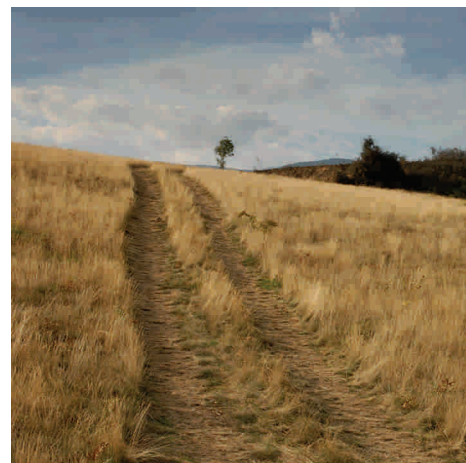

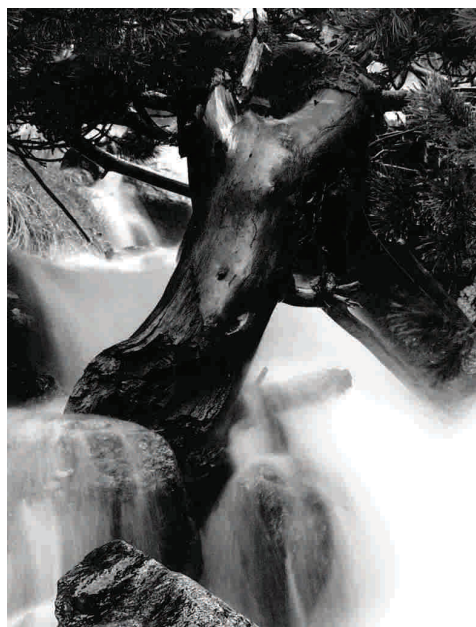
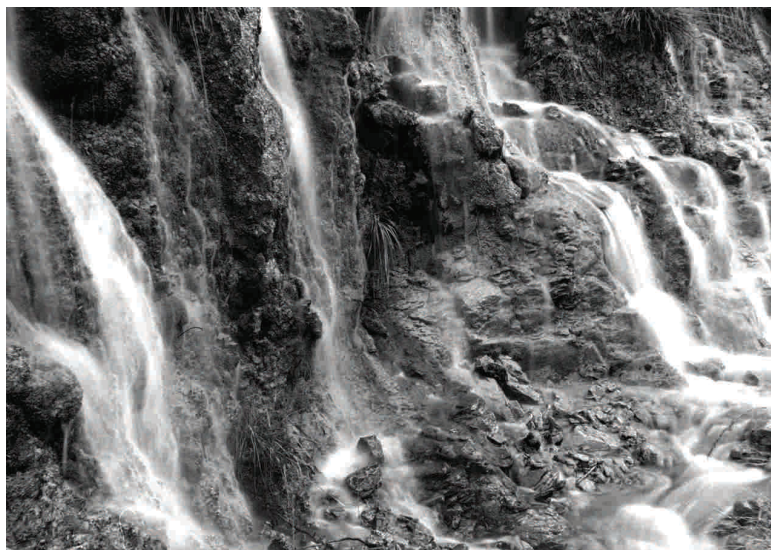
La memòria de l'espai oblidat

Sempre que he agafat una càmera l'he utilitzada com a mitjà d'expressió, moltes vegades com a testimoni d'accions viscudes i d'altres, com a representació tradicional. El fet d'haver tingut una formació acadèmica dins les arts m'ha permès obrir el ventall del llenguatge visual. He aprofundit en el concepte de la imatge per donar pas a noves formes de comunicar, alliberant el requisit representacional per passar a representar-se per ella mateixa. A fer una fotografia que es conté en ella mateixa i es va construint a mesura que es va creant. En el panorama actual ens trobem en grans dificultats per obrir camí dins l'àmbit expositiu. Moltes vegades perquè ens trobem en certs mercantilismes i també per la forta omnipresència dels grans fotògrafs, "estrelles" que no deixen cabuda a les noves generacions. També la cultura mediàtica i la cultura de l'espectacle fan que s'instrumentalitzï l'obra del artista i moltes vegades es caigui en banalitats supèrflues. No obstant això, aquesta nova generació ve sostinguda per unes xarxes alternatives i moltes vegades vinculades amb l'entorn social (col·lectius). L'artista es decanta més per un compromís de reflexió social.

SUSANA HERRADOR
Escaldes-Engordany 1973

EMILI JIMÉNEZ

En una ocasió Ansel Adams, fotògraf paisatgista, va dir: " La fotografia, més que un mitjà per comunicar la realitat, és un art creatiu" . I com tot art creatiu, la diferència està en la visió personal de cadascú. Per això, també en el gènere de la fotografia de paisatge, la gent sol tenir una visió concreta i diferent del tema. La gran majoria conceben el paisatge com a espais molt oberts i identificatius del lloc amb colors vius. Resumint: el conceben com a postals.

La meua visió -minimalista- és sintetitzar al màxim tot aquell espai que m'atreu en un primer moment, sense poder definir el perquè.

RICARD LOBO

Barcelona 1955

Parlar mitjançant l'escriptura em resulta més difícil que fer-ho que amb la fotografia. I molt sovint, quan ho he intentat, l'espontaneïtat m'ha sorgit en forma de poesia, que no poesia, que m'hi trobo a anys llum. Des del primer dia que vaig observar el món per l'objectiu d'una màquina de fotografiar vaig ser conscient que una sensació diferent del que havia viscut fins aleshores formava part del meu interior. Me'n recordo molt bé, tenia set anys.

Com si anessin agafats de la mà, al cap d'uns anys, un nou descobriment s'incorpora de manera definitiva en la meua realitat sensorial: l'arquitectura.

També ho recordo, tenia onze anys.

Paral·lelament, les paraules escoltades i d'adult llegides, del poeta Joan Vinyoli, conformen un món sorprenent i desconegut que, de mica en mica i amb gran intensitat, m'hi vaig endinsant.

És, ja a l'any 1981, que la fotografia em permet aconseguir la interrelació amb l'arquitectura i la poesia. Em permet expressar subjectivament l'objectivitat: no hi ha cap alteració, sobresortint la intensitat de l'ètica i de l'estètica. Capturant l'estàtica del moviment i el moviment de l'estàtica.

Cantonada a l'eix

la diagonal, desplaçant

i el centre

la forma,

present

la llum.

La imatge pren cos: s'impregna de volums, plans, formes, colors, colors absents, textures, llums i temps, que em suggereixen i nimes i especials sensacions que m'apropen a la feblesa, a la impotència, a la força, a la tendresa, al silenci, a la soledat, i sobretot, a la bellesa i al respecte. Moments diversos i efímers que em sorprenen provocant llargs i profunds diàlegs que evocuen vivències...i somnis...

De l'arquitectura

l'espai i la llum

també de la fotografia:

el concepte

A qui

la convivència esdevé

sentit profund,

la tolerància

identitat sincera.

L'instant és efímer

mostrant-se impactant

on

provoquen

la imatge sobtada

d'un somni o realitat

espontània, natural

sense manipulació

de blau el filtre,

a la fi complicitat

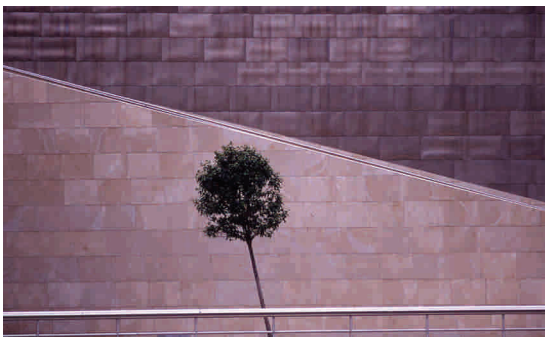
amb l'instant.

però sovint profund,

textures, formes, volums, llums i expressions

de cop,

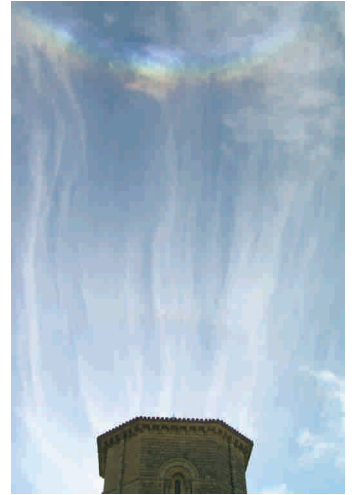
a voltes

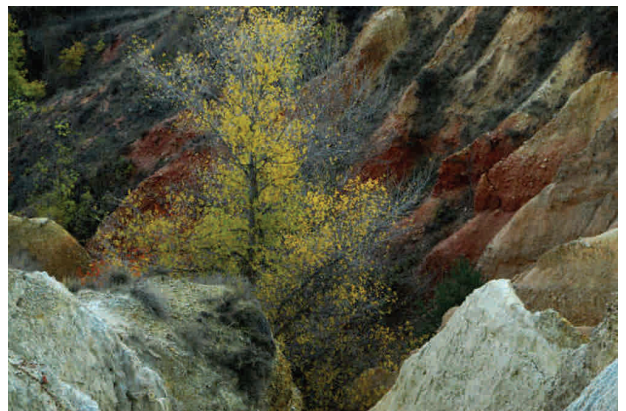
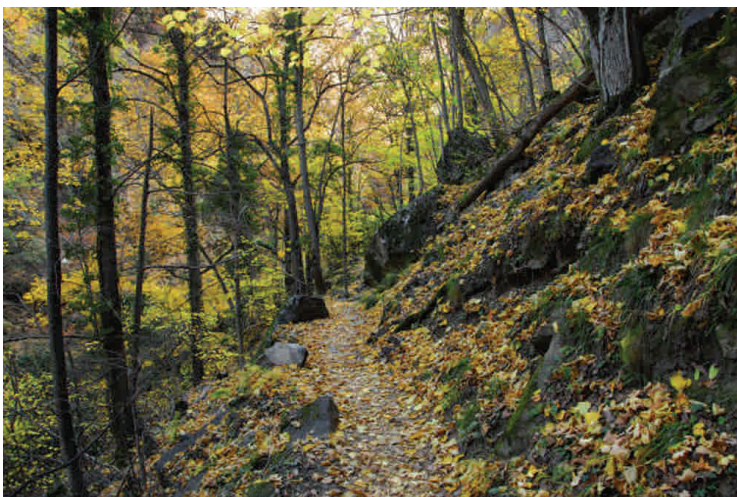
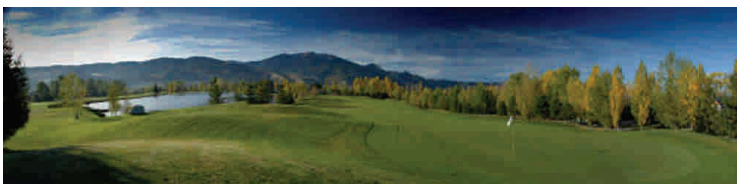
M^a DEL CARME LÓEZ VIGUÉ

La fotografia ho ha representat tot en la meua vida. He viscut diferents etapes des que vaig anar a estudiar a Barcelona fins avui. Per tradició familiar sempre he viscut entre fotos, però si recordo amb carinyo una etapa, és la del laboratori. M'agrada fer fotos, però en el fons m'agrada més poder obtenir d'un negatiu una bona còpia.

TONI LORA

El canvi en la fotografia ha estat increïble, hem passat de fer fotos amb fòrmules i papers preparats a casa, a capturar amb digital amb l'avanç informàtic; nosaltres presisament hem viscut tot aquest canvi.

BERNAT MANRESA

La Seu d' Urgell 1972

JOAN MATEU

Puigcerdà 1959

Lligat al comerç en una vila turística com és Puigcerdà, com tants d'altres, només podem gaudir de la fotografia en les escapades que al llarg de l'any ens portin a conèixer nous paisatges i nova gent.

Tots sabem que el temps per a la fotografia és tant important com la llum, però per poder fer fotografia cal disposar de temps i també d'aquella mobilitat que et fa meravellar de les coses o indrets als quals no estàs acostumat.

Al principi, amb la pel·lícula d'halurs de plata, ja fos en blanc i negre o en color, calia esperar un temps per veure amb sorpresa els resultats de la teva sortida. Ara, el món digital et permet veure immediatament els resultats, i molt important per a mi, seguir treballant a casa la imatge per treure'n aquell punt que prolonga l'efecte distorsionador que sovint es busca al fer una foto.

En Carlos Pazos em rep en calçotets!!! Es veu que amb tantes trucades aquell matí encara no havia tingut temps de vestir-se abans que jo arribés!! Mentre parla per telèfon mira de trobar els pantalons. De seguida penja i llavors desesperat no troba el cinturó i truca a la seva dona per si sap on és. Finalment, el troba i capto el moment en què se'l posa. Llavors parlem una estona per concretar on serà la nostra propera trobada i decidim quedar un dia a la tranquil·litat de Cotlliure.

FIONA MORRISSON

Encamp 1970

L'Antoni Tàpies i la seva dona Teresa em van fer vibrar d'allò més, perquè van ser molt afables i atents amb mi, tot i que va ser una trobada curtiíssima. Al principi em tremolaven les cames, ja que trobar-me aquell mite, que pensava que no tindria mai davant meu, a un pam i mig de distància, mirant-me als ulls i preguntant-me coses m'emborratxava de por i respecte. Però això va quedar superat amb pocs segons de temps i de seguida vaig

Amb en Riera i Aragó quedem a les escales del monestir de Pedralbes, aquell havia estat en algun moment un racó de flirteig i també de complicitats amb amics. Decidim quedar un altre dia en un altre lloc especial per a ell, la Platja de Sant Pere Pescador, que curiosament també és un lloc molt especial per a mi.

Homenatge al pastor

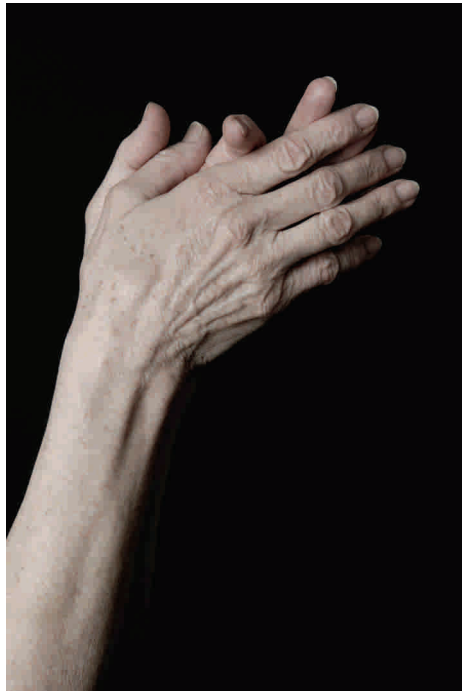
NOUR-DINE MIMOUN CHIKRI

Les fotografies que presento formen part de la col·lecció d'un dels oficis més vells de la terra: la vida de pastor.

Aquest ofici, a causa de la globalització del món està desapareixent molt ràpidament, inclús en els llocs més apartats de les ciutats i que es consideraven de gran tradició pastora. Què en queda doncs dels grans ramats que es veïen a les grans explanades i als indrets d'alta muntanya? Poc es veuen les imatges bucòliques dels pastors amb els seus ramats i els gossos de tura ensinistrats per protegir-los. En l'actualitat no hi ha persones que el vulguin iniciar de nou l'ofici de pastor, segurament a causa de la poca rendibilitat que produeix. Tot i així, desitjo de tot cor que aquest ofici pugui anar continuant en el futur.

Per aquest motiu, aquestes imatges les dedico a les persones que encara segueixen l'ofici de pastor i les encoratjo perquè no defalleixin i segueixin la tradició ancestral de dur a pasturar els ramats.....

ALEXANDRA PALMA

Les mans.

Les mans han estat un dels instruments més importants per a l'evolució que tant ens caracteritza. Am elles escrivim, toquem instruments, fem obres d'art i ens relacionem.

Són les que realment descriuen una part de nosaltres que no podem amagar, podem saber l'edat de la persona de la qual pertanyen. Si les veiem més adobades o bé més fines sabem a què s'han dedicat durant el temps passat.

N'hi ha de grans i de petites, de suaus i rasposes, de joves i arrugades, n'hi ha de tants tipus com persones en aquest món.

Per com es mouen ens demostren l'estat d'ànim en què ens trobem, si tenim fred o calor, amor o odi...

Les mans són com un mirall en el qual ens veiem reflectits.

JORDI PANTEBRE

Escaldes

Una anècdota ordinària.

Al setembre del 2006 una empresa va adquirir la darrera fotografia d'una de les meves col·leccions que havia constituït i anat venent durant una quinzena d'anys: la imatge d'una església romànica proveïda d'un imponent mantell de neu. La col·lecció s'havia exhaurit. Això rai, passada la tardor bé hauria de nevar de nou; llavors tindria l'oportunitat de tornar a fotografiar totes aquestes meravelles de l'arquitectura medieval que tenim disseminades per les nostres valls.

Durant aquells tres mesos vaig estudiar sistemàticament els recorreguts que em durien cap a les esglésies. Ja frisava per guarnir-me d'hivern i seguia atentament els càlculs dels meteoròlegs, a fi i efecte d'esbrinar quan tindria emproperament les condicions climàtiques "ideals": una nevadeta d'almenys un o dos pams seguida d'un anticicló que durés quatre o cinc dies i amb una temperatura d'entre vuit i deu graus negatius. Hauria de recórrer uns set-cents quilòmetres, de banda a banda del país i tornar-hi tantes vegades com calgués.

Per tenir la certesa de no oblidar cap detall, cada vegada que hi passava a prop, feia partícip de les meves cavil·lacions la meua companya Nikon. Segons el calendari, vam entrar a l'hivern i tres mesos més tard fou la primavera. La poca neu que havíem tingut se'n anà muntanya avall, tot deixant-me amb un projecte que de tan calent encara era a l'aigüera.

AL MEU PAÍS LA PLUJA (fragment)

Al meu país la pluja no sap ploure:
o plou poc o plou massa;
si plou poc és la sequera,
si plou massa és la catàstrofe.
Qui portarà la pluja a escola?
Qui li dirà com s'ha de ploure?
Al meu país la pluja no sap ploure.

No anirem mai més a escola.
Fora de parlar amb els de la teua edat
Res no vares aprendre a escola.
Ni el nom dels arbres del teu paisatge,
ni el nom de les flors que veies,
ni el nom dels ocells del teu món,
ni la teua pròpia llengua.

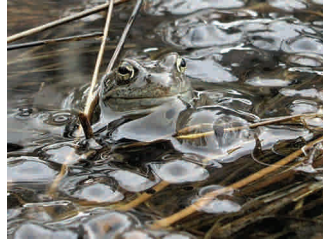
...

Raimon (Del llibre:
D'aquest viure insistent)
Segueix ...

Ha passat tot un any i el projecte continua "latent"; aquest és precisament el mot emprat antigament per designar la imatge, la imatge que existeix però no és visible, impressionada a la pel·lícula fotogràfica abans d'ésser revelada.

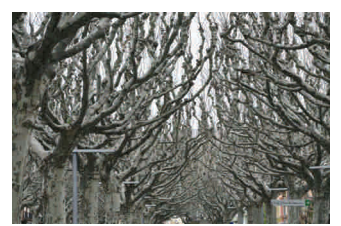
Què és doncs la fotografia? El robapà del pintor retratista? Un mitjà d'expressió? Una enganyifa? Una ciència exacta? Un art? Un passatemps? Una il·lusió?
M'atreveixo a testimoniar que la fotografia és allò que em permet viure en pau amb mi mateix.

DORTE PASSER

Copenhagen 1951

MIQUEL PLANELLA

Masnou 1933

ERMENGOL PUIG

Fotografia i art

Es pot considerar art la fotografia? O el fotògraf és un artista? Aquestes qüestions que, per la mentalitat de fa molts i molts anys, tenia sentit plantejar-se, avui dia, ja no en té cap.

La resposta a aquestes preguntes esdevé plenament afirmativa si s'accepta que la comprensió i la definició d'allò que es denomina "art" no són conceptes absoluts, ni inamovibles. L'art i les manifestacions artístiques, com les persones i com la cultura que les generen, necessàriament han anat canviant i ho continuaran fent. La fotografia, com qualsevol altra tècnica artística, diguem-li pintura, escultura, cinema... i, fins i tot, el propi cos, no és res més que un mitjà d'expressió. I amb ella, com amb tots els altres mitjans que l'han precedida, s'expressen sentiments, realitats, somnis, universalisme i intimitats... Comunicacions que, sense deixar d'ésser d'aquest món, són un altre món, són propostes vitals.

A fi de compte el que fa i el que sempre ha fet que una obra sigui artística o creativa és la voluntat d'expressar i de comunicar quelcom i aquesta voluntat implica necessàriament la imaginació i apel·la a la reflexió.

Les relacions de la fotografia respecte de les manifestacions catalogades com a "belles arts" al segle XIX, però d'una forma més directa respecte de la pintura realista, foren molt difícils i enrevessades. Molts artistes "vells" i moltes institucions "preponderants" del poder religiós, polític, econòmic i social, tractaren la fotografia, als inicis, com un esbós preliminar; com una qüestió sense valor cultural; com una mena de divertiment per a gent simple i inculta.

La qüestió s'entendrà millor si es recorda que la Il·lustració teoritzà la noció del que és "universal" aplicada a les arts, com un mitjà per consolidar el poder dels qui, en aquell moment, el posseïen.

Cal reconèixer, d'entrada, que els iniciadors de la nova tècnica fotogràfica entenien la càmera i la utilitzaven com un dispositiu més o com un altre instrument per gravar i per reproduir amb més rapidesa imatges de tota mena. Era una tècnica més, però, això sí, amb característiques noves i diferenciades que ningú els podia negar. La fotografia com alguns caps pensants d'aquell moment cregueren, en absolut, no era un instrument neutral o un mitjà sense projecció. No s'adonaren que la càmera fotogràfica i el fotògraf mai no fan una reproducció o una còpia fidel de la realitat. Tant si ens n'adonem, com si no, la càmera altera les aparences i reinterpreta el món que ens rodeja, fent que en les seves imatges hi puguem veure la realitat en uns altres termes, en uns altres perspectives i en uns altres dimensions. Qualsevol instantània fotogràfica, de fet, ens mostra el registre d'una imatge mental prèvia de la persona que fa la fotografia.

Si durant el segle XIX la fotografia lluità per ser reconeguda com una manifestació artística i cultural més i no ho va aconseguir, la causa cal cercar-la en els interessos corporativistes i de poder imperants i en la gent influent de curta volada i d'estreta visió que li ho van negar sistemàticament. Tanmateix, alguns adoptaren aquesta actitud inconscientment. Es el cas del "gran" Williams Morris (1834-96), socialista i entusiasta aplicador de l'art en els objectes quotidians i en del disseny. Les obres d'art, "úniques i autèntiques", el tingueren obcecat durant tota la seva vida.

Foren, en canvi, les condicions polítiques, les pertorbacions socials i les reformes conceptuals d'inicis del segle XX, les que li van obrir nous camins i li van possibilitar que els fotògrafs fixessin el seu interès en l'aspecte més fonamental de la creativitat i que la fotografia enfocés el seu objectiu cap a la mateixa vida. Si a això hi afegim que l'itinerari que seguiren els fotògrafs, durant el segle passat, es veié facilitat pel desenvolupament tecnològic. Un desenvolupament que, per un cantó, va ampliar les seves opcions i que, per un altre, mai els dictà ni el camí a seguir, ni com l'havien de fer, tenim l'explicació dels grans èxits que la nova tècnica va aconseguir en tots els camps. Si a l'època de Morris l'obra suggeria un tot simbòlic, com quelcom únic en la seva creació i d'una total perfecció formal, ara, amb la popularització de la fotografia, era possible desmitificar la falla. Aparegueren, en molts i diversos camps, els actes de desemmascarar aquella pretesa universalitat i de mostrar-la com una qüestió de pura contingència, en la qual molta gent hi podia participar. En parlar de la fotografia d'aquell moment hi ha un autor i un llibre que esdevenen fonamentals si es volen entendre els canvis conceptuals que, durant la primera meitat del segle XX, possibilitaren una nova perspectiva i una nova valoració de la tècnica i de la pràctica fotogràfica. L'autor és el crític i historiador marxista de l'escola de Frankfurt, Walter Benjamin (1892-1940) i el llibre: L'obra d'art en l'època de la seva reproductibilitat tècnica (1935).

Als anys trenta i en aquest llibre s'hi explica com la fotografia plantà cara a la naturalesa de l'obra "única" anterior i s'hi examina la creença i el convenciment sobre el fet que l'art tenia una "presència" i un efecte especial "alliberador o transcendent", que venia d'un passat molt remot.

La novetat que la reflexió d'aquest autor va aportar fou que, en una època de reproducció mecànica com era aquella, n'havia de sorgir de la revolució industrial, la seguretat i la garantia de l'estatut de "l'Art", com quelcom "especial" o "sagrat", davant les noves formes de producció, ja que en aquell moment estaven amenaçades i no tenien consistència.

Per ell, la revolució de la producció mecànica d'imatges era anàloga a la revolució i a la renovació que, en tots els camps, el marxisme semblava prometre.

Allò que Benjamin, fa prop de cent anys, va intuir avui forma part del nostre ideari i és una evidència acceptada plenament. Des d'un negatiu fotogràfic es poden fer nombroses impressions i possibiliten que la gent pugui gaudir d'imatges i crear els seus propis còdexs socials i personals. Avui dia, si s'exceptua el col·leccionista-inversor, és possible que a poca gent els interessis reclamar l'obra original, l'obra autèntica, aquella que reclamava Morris i que, segons Benjamin, posseeix "l'aura" de la singularitat. Això, ja no te ni sentit, ni possibilitats econòmiques.

A partir d'aquell moment tota reproducció esdevenia creativa quan es desvinculava dels interessos que la lligaven, quan l'esperit superava la mecànica i quan presentava la realitat com a metàfora de la vida.

Així que el criteri d'autenticitat deixà de ser aplicable a la producció artística, la funció de l'art s'invertia. En lloc de basar-se en el ritual, començà a recolzar-se en una altra pràctica més generalista: la influència política i creadora de mites, la utilització social i la seva difusió i divulgació entre la gent.

La història ens ha evidenciat, però, que la reproductibilitat en si mateixa tampoc és garantia de res. Molts fotògrafs ens han demostrat que poden anar més lluny del control social i econòmic de la simple reproducció. L'artista fotògraf, ben estructurat mentalment, es desentén dels problemes simplement tècnics i recorre al metallenguatge de la fotografia com a discurs i actua com l'artista pintor. Amb la seva acció crea un nou valor de ficció que substitueix els criteris d'objectivitat, que abans es reclamaven, per uns de nous, pels d'un simulacre exterioritzat.

Els avenços tècnics i la inquietud intel·lectual exigiren ampliar una distinció pròpia dels anys trenta; aquella que deia que, la tècnica era el que ajuntava el simple fotògraf i l'artista fotògraf i que el que els diferenciava era el projecte artístic ideològic.

La nova distinció, en el món de la reproducció fotogràfica de la segona meitat del segle XX, va més enllà i es pot plantejar de forma planera; entre el que és analògic i el que és digital. La fotografia analògica és quelcom físic, amb personalitat, sense prejudicis i necessita d'una mirada prolongada. Les seves imatges són immòbils, es poden contemplar, repassar, revisar i examinar-les a la llum de la pròpia història.

La imatge analògica és l'empremta directa de les coses del món filtrades pel bagatge cultural del fotògraf. Les seves característiques són la perspectiva monocular, el detall realista i, especialment, la referencialitat documental. Aquestes fotografies, com les obres d'art, estan teixides i construïdes a partir de referències amb el món interior i exterior de l'autor.

La nova imatge digital, en canvi, és la manipulació, amb la cultura i amb l'ordinador, de la informació i de la comunicació. Les seves característiques són que pot fer exactament el mateix que l'analògic, però a més, pot fer que dubtem del que ens presenta. Ens fa dubtar de la realitat i de la mateixa naturalesa. Amb els diferents sistemes digitals s'aconsegueix que l'objectivitat representada sembli irreal, esdevingui un món que levita en l'univers. Dóna peu a la imaginació, o bé fa que es pugui desenvolupar com poques vegades havia succeït. La tecnologia de les imatges digitals ha promogut una transformació molt dramàtica. El que és digital no sols matisa el que és referencial i analògic, sinó que també revisa les seves possibles aplicacions en l'art. En una simple còpia directa de la realitat, la fotografia, avui dia, pot estar travessada per complicats i per complexos codis de tot tipus.

Quan es va produir la situació d'aturada o d'atzucac de la foto analògica, un altre autor i un altre llibre justificaren conceptualment allò que la creativitat exigia i la tecnologia possibilitava. Aquest cop fou el crític i assagista Roland Barthes (1915 - 80), postmodern i destructor de la unitat natural i el seu llibre: La càmera lúcida. Nota sobre la fotografia (1980).

Aquest autor plantejà que en la fotografia artística l'original no s'hi ha de poder localitzar. És en l'absència de l'original quan la fotografia té més sentit. En la captació fotogràfica de la realitat hi intervenen elements aliens i "tècnics" que fan de la fotografia un simulacre i que la desvien de la veritat dels models. "Com el mateix món, la fotografia és una falsa còpia de la realitat".

L'art, en conseqüència, pot ser qualsevol acció modesta, fins i tot aliena a l'acció creativa o a qualsevol tipus de mística especial. Per aquests motius, gent inquieta pretenia endinsar-se i voler conèixer l'estructura interna de les representacions objectives i subjectives de la realitat, així com dels símbols que d'aquesta s'han anat bastint.

El nou tipus d'imatge s'ha d'entendre com un teixit polisèmic de còdexs on el més interessant no és l'acte creatiu, únic, original i irrepetible; sinó les accions "menys ampul·loses i grandiloqüents" de seleccionar, de triar o de compondre.

Es començà a parlar de la mort del clàssic artista, de la mort de l'autor i del fet que l'antiga creativitat era substituïda per l'acte compositiu d'escollir i de combinar. El nou model trenca els discursos lineals, qüestiona la idea de progrés, potencia les relectures i s'interessa pels recorreguts transversals.

L'artista, l'autor postmodern, ja no crea en el sentit del segle XIX. Ara, amb les possibilitats digitals, bàsicament produeix. Allò postmodern suggereix un espai multidimensional en què diferents realitats originals es combinen i s'enfronten.

Aquestes tècniques, que exploren la inestable combinació entre el que és purament fotogràfic i el que és digital s'han introduït de forma lenta, però segura, en la producció fotogràfica d'imatges. I de mica en mica van desplaçant altres tècniques i ocupen el seu espai. De moment, l'univers digital encara mostra deficiències. S'hi nota, s'intueix, que allò que ens presenta és quelcom indefinit, per barroer i per inconcret, però amb el procés evolutiu en el qual estem immersos, tot això variarà i ens deixarà bocobadats.

En el camp on, de moment, millor es copsa la diferència entre la fotografia analògica i les noves produccions digitals és en el món del fotomuntatge. Els primers i extraordinaris exemples d'aquesta tècnica eren de construcció lenta i realitzats a partir de fotografies referencials o analògiques. Podien ser brillantment subversius, com els que feia el Dadà; psicològicament carregats, com els del Surrealisme o pamflets d'agitació política i social, com els del Constructivisme rus.

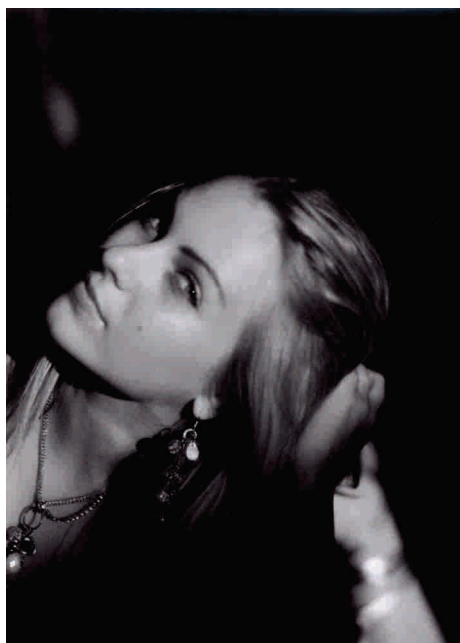
La manipulació digital ha transformat i ha trencat amb l'antiga lògica, no sols de les fotografies documentals, sinó també dels antics muntatges. Amb la nova tècnica es poden ajustar les proporcions, corregir les perspectives, canviar i matisar els colors, sintetitzar imatges i crear noves composicions.

Ha succeït el mateix que amb la pintura figurativa i realista que, després del minimalisme, fou assetjada per l'art avançat. Esdevingué una manifestació pictòrica que semblava que podia possibilitar un espai virtual, en el qual una consciència privada o un subjecte unitari podien entrar-hi i habitar-hi.

L'art sempre ha estat, és i continuarà essent una forma social creativa i influent que subministra còdexs visuals amb els quals es pot interpretar la realitat i el món. Als segles passats, aquesta capacitat la tenien en exclusiva la pintura i l'escultura. Després, s'hi afegiren altres manifestacions com la fotografia, el cinema i especialment la televisió i darrerament s'hi ha incorporat internet i la tecnologia, que hi tenen una important quota de convocatòria i de credibilitat.

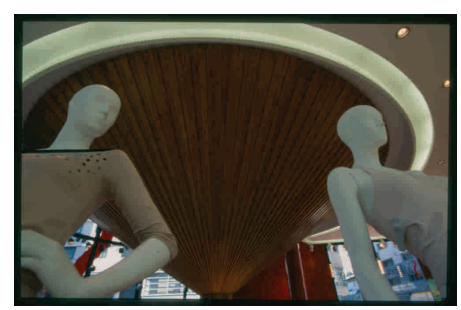
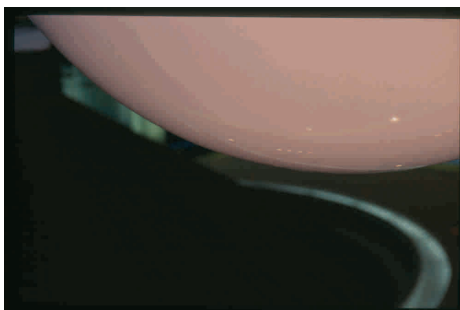
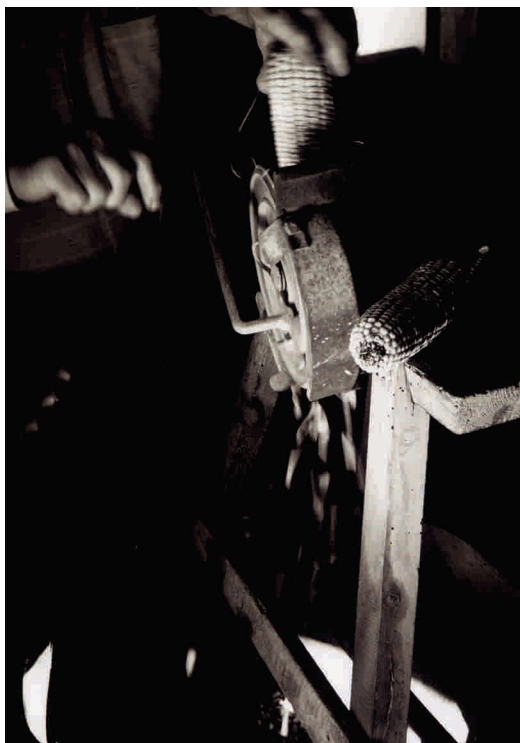
El procés no s'aturarà i continuarà amb l'aparició de nous mitjans, nous formats i noves manifestacions. És de suposar, però, que en el futur la fotografia, com sempre ha fet, continuarà emplenant l'espai que queda entre la fantasia i la realitat.

La Seu d'Urgell, 28 de març de 2008.

JOAN POL

l'vars d' Urgell 1952

RAFEL RAMÍ REZ

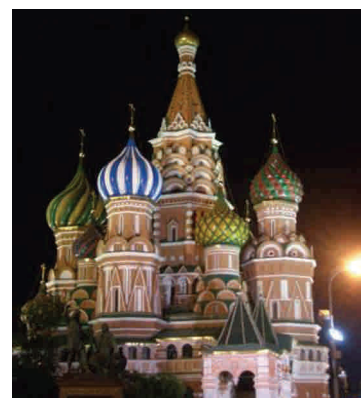
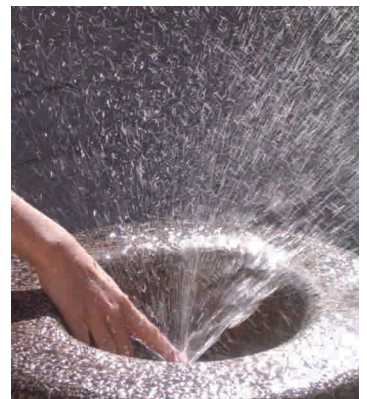

Als 18 anys vaig comprar la meua primera càmera i fins el dia d'avui no he parat de practicar. Al cap d'un temps vaig comprar una ampliadora i de manera totalment autodidacta, llegint moltes revistes especialitzades en fotografia, vaig aprendre a revelar en blanc i negre i, posteriorment, en color. A més, des que va sortir la primera càmera digital estic immers en el món de la fotografia digital. Em considero un fotògraf "amateur avançat", m'agrada la foto de paisatge, de persones i una mica de tot. La veritat és que faig fotos de tot quan surto amb la meua càmera de fotos. La pregunta a què és per a tu la fotografia? me l'he feta jo mateix moltes vegades. La veritat és que no tinc resposta per molt que hi pensi. Aviat farà 23 anys que en faig i encara trobo gust a fer-les. L'única resposta que tinc és que la porto dins, m'agrada sortir a fer fotos i poder compartir amb altra gent la meua visió del món a través de la fotografia. Finalment, aquí teniu una petita mostra de 5 instantànies que són representatives de la meua visió de la fotografia i on es poden veure diferents estils.

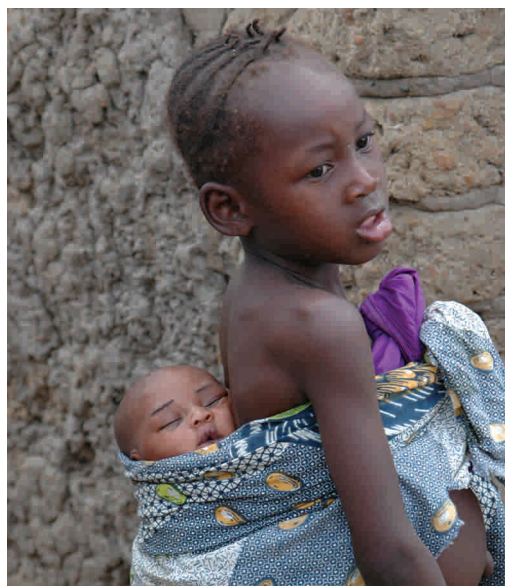
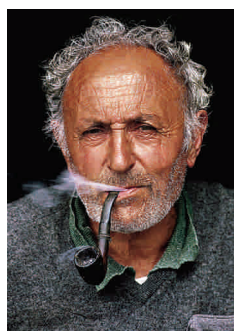
MARI CARMEN RAMON

Puigcerdà 1969

JAUME RIBA

La Massana 1950

SANTI ROURA

VIDA I MORT A BALI

Vida

als ulls dels nens
al flaire de les flors
en el créixer de l' arròs
en les ofrenes fruitals
en les tradicions

Mort

a la solitud dels temples
en les baralles de galls
a la pira funerària

Bellesa

en tot

MARC ROVIRA

Vilanova de Bellpuig 1980

Per què faig fotos? Doncs la primera resposta que em ve al cap és perquè amb les fotografies, de moment, em guanyo la vida. Però segurament no seria cert perquè, de fet, des de fa anys la càmera m'acompanya a tot arreu, als viatges, a les festes i en qualsevol moment que cregui que cal ser recordat, sobretot del meu poble natal, Vilanova de Bellpuig.

La major part de fotografies que guardo i que avui acompanyen aquest escrit són una mostra de la cultura i els actes que se celebren al meu poble.

Tot i que no tinc una formació acadèmica específica en fotografia, la meua passió per aquest art va aparèixer fa força anys i gràcies a la tecnologia digital vaig poder dedicar-m'hi encara més. Andorra i el diari BonDia m'ha donat l'oportunitat de convertir la meua principal afició en la meua professió.

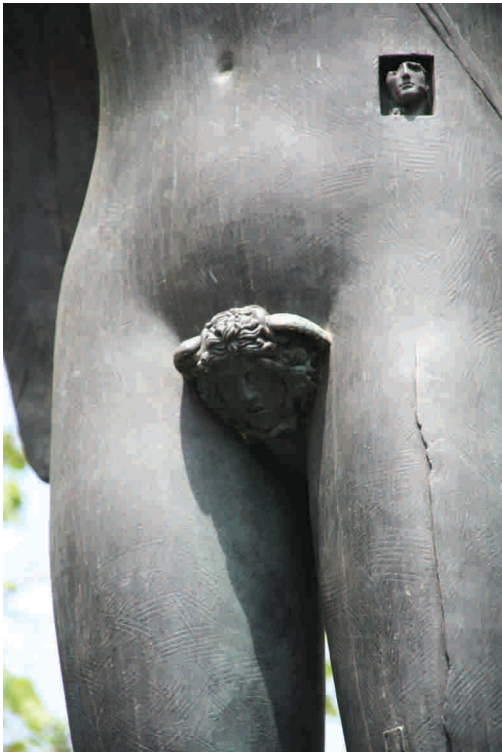
FRANCESC RUCAROLS

Barcelona 1964

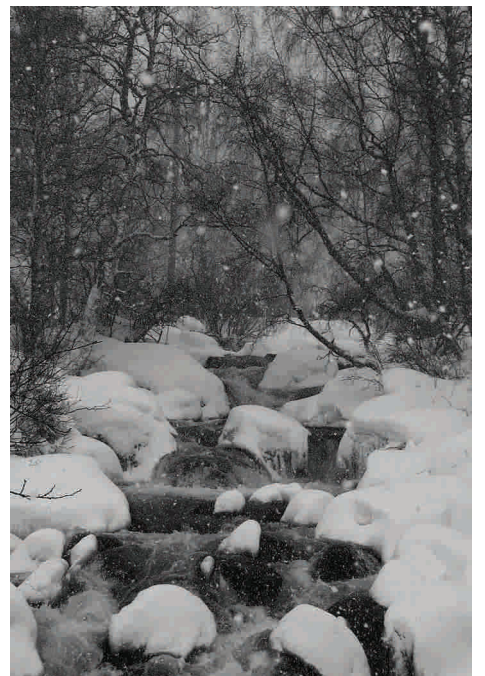
JOSEP SANSEGUNDO

Llavorsí 1947

GUSTAVO SUBILIBIA

1964

CARME TINTURÉ

Passeig per la memòria

La fotografia per a una neòfita en el tema arriba des d'un aspecte sensitiu més que tècnic. Així, per a mi es remunta als primers anys de la meua vida i no m'abandona mai més.

Forma part de la meua memòria històrica mitjançant les imatges recollides temps abans pels que m'han precedit, per deixar-me testimoni del seu pas al meu voltant. Persones, paisatges, situacions i circumstàncies, algunes molt properes i conegudes, que no calia buscar en el record, i d'altres, que m'anaven situant en el meu propi context com a persona, perquè havien succeït en el temps i l'espai dels que definitivament m'ajudarien a arribar a ser jo.

En el transcurs del meu propi temps he anat aplegant les imatges que formaran el recull de la meua pròpia memòria, sent moltes vegades la part activa, inclús tenint satisfaccions personals de dots fotogràfics. I és que la fotografia és tan present en el nostre dia a dia, que fins que no arriba aquell moment en què els ulls s'acostumen a discernir l'amateur i

perceben la notable diferència d'una fotografia feta des del prisma particular d'un autor, per a qui la càmera és purament i simplement l'instrument per a explicar un concepte, no t'adones que com algú ha dit, un " clic " no fa el fotògraf.

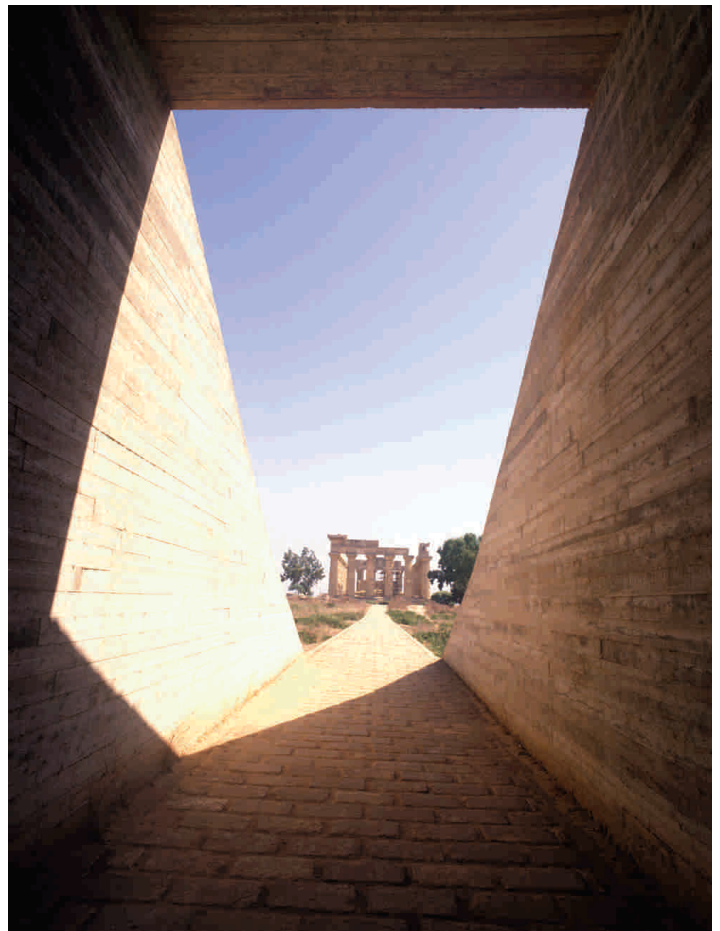
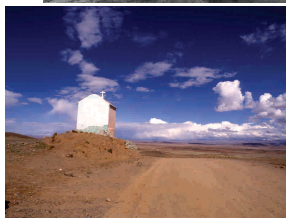
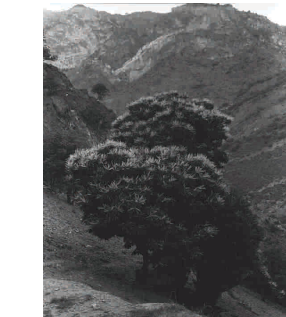
I aquí diferenciaria la fotografia periodística de l'artística, perquè crec que si bé en el primer cas trobem imatges que amb el temps considerem grans obres mestres, no hem oblidar que el que han pretès és deixar l'empremta d'un moment de vida, mort, dolor, sofriment i alegria, amb la colpidora presència humana o mostrant l'entorn que la ubica, però sempre volent deixar constància d'una realitat que plasma un fet. M'agrada trobar sovint a la premsa escrita aquell instant fotogràfic que val la dita " que una imatge val més que mil paraules " i en què sovint és la imatge que m'obliga a la lectura. Crec que després dels grans mestres, continuen i continuaran havent-hi grans professionals en aquest camp i els premis de fotoperiodisme ens avalen la confirmació d'aquesta idea.

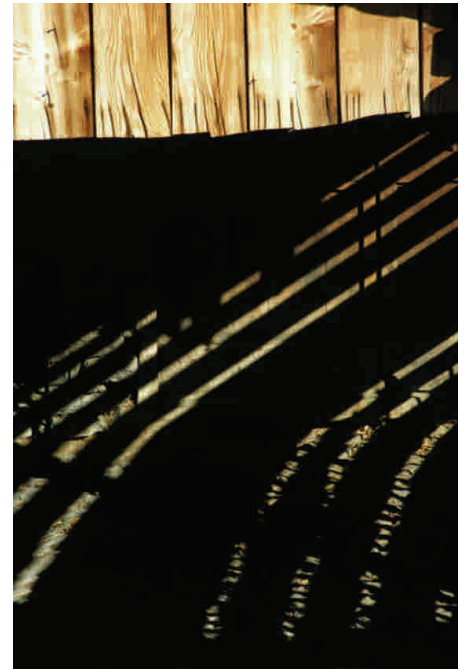
En contrast, la fotografia d'art penso que no necessàriament ha de partir d'aquest concepte i que busca la idea més en els interiors del propi autor, com ho veiem en qualsevol de les altres disciplines artístiques. I és evident que també, en aquest cas la càmera, no deixa de ser més que una eina per donar forma a la creació. Eina on el domini de la tècnica és de cabdal importància per poder obtenir un reflex que provoqui, susciti i generi l'obra d'art que l'autor farà original.

I a poc a poc, la fotografia des de tots els " ismes " representatius dels diferents corrents de les arts plàstiques ha anat entrant per la porta gran de les galeries, dels museus i de les nostres cases com qualsevol altra tècnica artística, i la plasmació de les escenes que colpegen les nostres emocions forma part ja de la nostra cultura quotidiana.

JOSEP M^o UBACH

falta text per picar

SARA VALLS

PEPO VÁZQUEZ

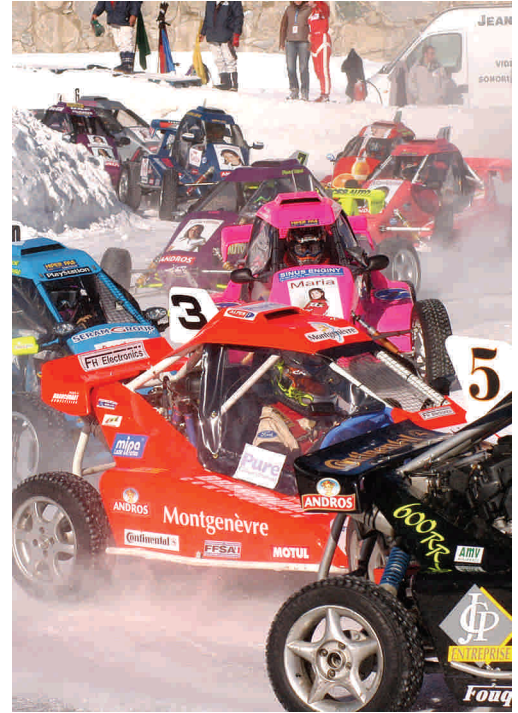
Tibet lliure
Free Tibet

JOSEP ANTON VILADOT

Andorra la Vella 1965

Imatges per a la història d'un país

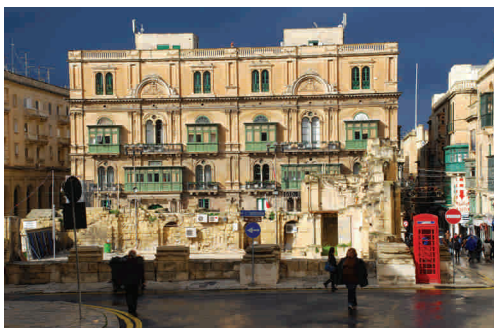
En la meua feina una imatge ha de reflectir el que més endavant passarà a ser la història.

RAMON VILLERÓ

Andorra la Vella 1955

La meua relació amb la fotografia és com tenir una amant que apareix en el moment menys inesperat. Casat de per vida amb l'escriptura i amb la necessitat d' explicar històries, la fotografia va néixer com una activitat complementària per poder entrar al món de les revistes de viatges. Des de llavors ha plogut molt i cada dia descobreixo algun detall d'aquesta amant que s'ha convertit en una companya inseparable. De vegades, la meua dona, l'escriptura, rondina... però amb el temps he après a fer-li comprendre que la fotografia és un mirall quasi perfecte de la realitat. Ara, ambdues, l'escriptura i la fotografia es complementen i s'estimen, o així m'ho fan creure, quan des del meu taller preparo els reportatges que veuran la llum. El reportatge sobre Malta va ser realitzat a final del 2007 amb motiu d'un viatge de premsa. L'he escollit en aquesta ocasió per la seva similitud -un dels petits estat europeus- amb Andorra.

Zapping crític de fotògrafs de la Seu d' Urgell

Elogi de l'entorn.

Josep Mª Sansegundo i Roig nasqué a Llavorsí, l'any 1947. Entre Organyà i la Seu d'Urgell, des de molt jove, inicià la seva formació professional i la seva inclinació per la cultura. I, també, des de molt jove, s'inicià a la fotografia i, també, com tants altres, ho feu de forma casual i atzarosa.

Des d'aquells llunyans temps de les fotografies en blanc i negre, de dimensions molt reduïdes i amb els cantons retallats en forma de dentat, no ha parat d'anar captant imatges i moments de la realitat en que viscut, del món que l'envolta i que ell tant admira. No hi ha cap mena de dubte que el seu tema predilecte és Organyà, en tots els seus vessants i en tots els seus aspectes.

Amb el temps ha aconseguit un grau d'excel·lència prou interessant. Sempre ha procurat, des del punt de vista tècnic, estar al dia, tant pel que fa a les càmeres, com pel que fa les òptiques o pel que fa al demés material, que gira al voltant de les imatges.

Una de les característiques destacables de la seva obra fotogràfica és que aparentment mai s'ha allunyat de la realitat. La materialitat del paisatge, de l'aigua, de les fonts, de les cases, dels objectes, de les aplicacions culturals, etc...han estat els objectius preferits i persistents de la seva càmera i ell, els ha traduït al llenguatge visual i plàstic. Estilísticament se li nota una constant i permanent recerca de la claredat de les formes, de l'estructura de les coses, de l'equilibri compositiu... de la bellesa intrínseca de la realitat immediata.

Aquesta façana, d'aparent neutralitat o d'allunyament dels aspectes humans de la vida, de fet amaga o dissimula una intensa visió humanista de la realitat i un estat permanent, no menys interessant, d'optimisme vital. La seva obra gràfica, volgudament, intenta dissimular qualsevol afirmació personal, però, per molt que ho intenti, no ho aconsegueix pas:

“ Una fotografia del Sansegundo, és una fotografia del Sansegundo.”

Poden semblar una simple col·lecció documental, perquè simulen excloure tot judici individual, però contenen una sensibilitat i un vitalisme prou poderosos i atractius per fer-se mirar... i és que aquestes són les característiques del seu autor.

Els ulls i les imatges.

Francesc Rucarols i Majoral, nasqué a Barcelona l'any 1964, i, des de fa molts anys, viu i treballa a la Seu d'Urgell. El que ve, a continuació, són algunes de les seves opinions sobre la pràctica fotogràfica.

La fotografia no és només “ un procediment tècnic que permet obtenir imatges permanents mitjançant un dispositiu òptic que produeix una imatge real...” sinó que per a mi també és una manera de gaudir de les coses, dels moments, de les persones...de la vida.

Com a aficionat, i sent conscient de les meves limitacions, intento anar aprenent, dia a dia, coses noves relacionades amb aquest fantàstic món. Però hi ha tant i tant a conèixer, a aprendre i a experimentar que m'omple de tanta informació que crec que no sabré com emmagatzemar-la.

Sóc feliç quan surto amb la meva càmera. Observo tot el què m'envolta i tot m'ho miro des d'un punt de vista fotogràfic. Els meus ulls busquen imatges que després transformaré en fotografies.

Profundament íntim

Alexandra Palma i Varas, nasqué a la Seu d'Urgell l'any 1983. Estudià fotografia i s'hi dedica professionalment.

Una de les característiques interessants de la seva obra és l'equilibri que aconsegueix entre reflexió, tècnica i naturalitat.

L'Alexandra, lluny de tot discurs retòric i grandiloqüent, amb el llenguatge fotogràfic i artístic, aparentment simple, s'apropa, amb naturalitat, a les experiències i a les formes més íntimes de la vida i de les coses.

El conjunt de l'obra, objectivament, és una suma de seqüències que mostren la capacitat de reflexió i d'implícit-se en una realitat, sense exhaurir-la, fet que dona peu a múltiples i diverses lectures.

En les seves fotografies uns hi veuran un acurat exercici de com la llum i les diferents gammes d'ombra poden enaltir les propietats de les superfícies. Altres s'interessaran per l'estudiadíssima tècnica, amb que es presenta certes realitats. N'hi haurà que valoraran l'escenografia i possiblement alguns no aniran més enllà d'allò immediat i d'allò tècnic. La majoria d'espectadors, però, serà capaç de barrejar-ho tot i trobar-hi nous elements creatius.

Tota l'obra de l'Alexandra és un joc on l'espai buit, o el silenci pas que et porta d'instàntia a una altra, permet omplir-lo amb paraules i amb pensaments, cosa que possibilita penetrar en el seu interior de forma efectiva.

Col·leccionisme d'imatges

Miquel Planella i Gimó nasqué al Masnou (Maresme), l'any 1933. Al cap de poc temps els de casa seva s'instal·laren a la Seu d'Urgell. Des de llavors, esdevingué un urgellenc més i s'ha convertit en un dels cronistes fotogràfics, més valorats, dels esdeveniments culturals i socials de la ciutat d'Urgell.

En aquells llunyans, temps del còlera i de necessitats de tota mena, un cosí seu li deixà una càmera i, des de llavors, es lligà a aquest instrument. En una entrevista publicada a la revista Cadí pedraforca diu: “ El que va començar com una afició s'ha convertit en una passió” .

En Planella s'ha recorregut tots els indrets i els racons de la Seu recol·lectant i espigolant allò que viu, inquieta o entusiasma la ciutadania: la llum, les pedres, la meteorologia, els esdeveniments socials, la ciència, la festa, la cultura...

És una persona “ sàvia ”, que et pot donar raó, perquè la te fotografiada, que allà, en aquella casa que han enderrocat, hi havia hagut un bar que era de fulano i que hi tenia un obrador de xocolata. La fotografia ha esdevingut la seva memòria. Disposa d'una completa col·lecció d'imatges de l'evolució, dels darrers anys, de la Seu d'Urgell.

Les imatges, que surten de la seva càmera, sempre projecten, persones, llocs, situacions, mai són muntatges somniats, ni irrealment ni de ficció.

Mirant en conjunt la seva obra s'hi pot intuir que intenta adaptar el perfil de la ciutat i dels ciutadans a una nova temporalitat, a un especial règim de ficció. Canvia les condicions de circulació que normalment hi ha hagut entre el que és l'imaginari individual: “ els somnis ”, i el que és l'imaginari col·lectiu: “ el mite ”; o la relació que hi ha hagut entre la ficció cultural i la història de la ciutat.

El seu missatge es centra en que la ciutat és un sistema dinàmic, contínuament canviant, del qual és impossible dir, si els estadis que travessa es repeteixen o no. I, a més, la Seu és tan complexa que ningú pot retenir, en la ment, tots els detalls i les particularitats, que la configuren. Ni tampoc és possible que algú tingui la capacitat d'ordenar, en la memòria, tots els esdeveniments.

Les persones estem incapacitades per a metabolitzar tota la informació, que genera la ciutat, i sols tenim l'alternativa d'apropiar-nos de la percepció i de la conscienciació d'un quants fragments de la seva realitat.

És, per això, que necessitem de l'obra fotogràfica de gent com en Miquel Planella. Tota la seva col·lecció d'imatges és una metàfora de la Seu d'Urgell.

Circumval·lacions a la realitat

Bernat Manresa i Mallol, nasqué a la Seu d'Urgell, l'any 1972. Pertany a una generació que ha sabut fer de la fotografia una forma d'expressió i ha estat capaç d'estructurar un llenguatge propi, que l'identifica.

La seva obra fotogràfica evoca la vella idea que la fotografia, en el món actual, ha esdevingut un altre procediment de produir imatges i de suggerir coneixements alternatius o complementaris als de la clàssica pintura. I això és bo. La manifestació plàstica resultaria ser molt poca cosa si s'exhaurís i s'esgotés en un únic i exclusiu gènere d'expressió.

No és cap frivolitat intentar recordar i rememorar que la realitat, la inefable realitat que ens envolta i a la qual, sovint, tots apel·lem, no és una unitat tancada, ni posseïx una entitat exclusivament objectiva. El que ens mostren les fotografies d'en Bernat són aspectes concrets i puntuals d'aquesta realitat, són subtileses que tenim a l'abast i que amb freqüència ens passen per alt. Les seves instantànies són com vidres trencats que mantenen impresa la imatge del món que reflectien. Són una mena de demostració de la impossibilitat d'evocar qualsevol experiència totalitària del món. Les fotografies d'en Bernat fan endinsar la mirada de l'espectador en espais discontinus, fets de detalls i de desencontres, com a metàfores d'una realitat rica i complexa i de la qual només en podem recollir, amb propietat, reflexos atomitzats. Són aspectes de materialitat contraposats que testimonien i conjuguen la imatge i la realitat. Dins aquest pou de visió erràtica conviuen, sense cap tensió, la infinitat de l'espai i la multiplicitat de les imatges que genera.

Resumint, la seva és una obra en la que els elements que hi prevalen són les afinitats, les contraposicions, els reflexos, les fragmentacions... però, per damunt de tot, la seva obra és una constel·lació d'imatges i una acció comunicativa.

Ermengol Puig